

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Politikai zűrzavar.

A politikai zűrzavar teljes. Nincs vezérfonal, amely irányítaná a politikát, úgy halad az, mint a rossz motóla, amely vezetőjének ügyetlensége miatt össze-vissza bogozva, kuszálja a szálakat.

A politika vezetője mindenkor a kormány. Az irányítja jobbra vagy balra a politikát s hogy most ugyan-csak balra irányította, az bizonyos. A kormány volt azaz ügyetlen vezető, aki összebogozta a politikai motóla szálait.

Az összebogozott szálakat nagy ügyel-bajjal, sok fáradtsággal lehet kibogozni. Ezen fáradtságok, ez a munka azokat terheli, akik a zűrzavart előidézték. A volt kormány-nak kellett volna tehát elvégezni a kibontakozás munkáját, de jaj — hiába török fejüket — nem képesek megfelelni a feladatnak. Ügyetlen volt a mester — ügyetlen ma is — esoda tehát, ha feladatának nem tud meg felelni.

Már pedig a jelek erre engednek következtetni. Mióta huzódik már a válság, hány meg hány tanácskozáson dugták össze fejüket a miniszterek s mindeddig semmi ered-

mény! Keresik, kutatják a módozatokat, melyek célhoz vezetnének, pártfogókat keresnek régi szabad-elvű politikusokban, egyik királyi kihallgatás a másikat követi. Tisztán látszik az erőlködés, hogy a kibontakozást megoldják, tisztán látszik az a vágyakozás, hogy tovább is megmaradjanak a hatalmon.

Ákárhogy forgassuk is a dolgot, ezen a politikán józan elmével elmenni nem lehet. S ha erre a politikára alkalmazzuk a hagyományos magyar logikus politika követelményeit, az a rideg tény domborodik elénk, hogy van itt egy társaság, amely göresösen ragaszkodik a hatalomhoz úgy, amihez még hasonló nem volt Magyarországon soha.

Ámde bármennyire is ragaszkodnak a hatalomhoz, bármennyire is bogozzák még összebb a politika motóláját, ott áll hátuk megett az éber szemű mester, a hatalmas ellenzék, amely ellenőrzi a vezetés munkáját s meg-megragadja a vakmerő vezető kezét s megigazítja a munkát.

De ez az állapot nem tarthat sokáig. Egyszer elveszíti türelmét a mester s kiveszi kezéből a vezetést s okos belátással, ügyes kezével ki-

bogozza, a hosszú időn keresztül avatalan kezek által összekuszált szálakat. (F. K.)

Politikai hireink.

A válság.

Wekerléék végre távoznak helyükről.

A Justhék kormányra jutása.

Budapest, november 30.

Hét hónap óta Wekerle minden audien-cia és minden miniszteri tanácskozás után ezeket mondotta a kérdezősködő újságíróknak és politikusoknak:

— Nem határoztunk, folytatjuk a tárgyalásokat.

Tegnap végre nem ezt a megszokott frázist hallottuk a miniszterelnöktől.

— Elmegyünk, — mondotta — átengedjük helyeinket másoknak. Reánk nézve a helyzet tarthatatlanná lett.

Mint feltétlenül megbízható forrásból halljuk, a tegnapi miniszteri értekezleten a kabinet tagjai között ismét nagy differenciák merültek fel. Wekerle azt indítványozta, hogy a kormány maradjon meg minden engedmény nélkül és kérjen indemnitit. Kossuth és Apponyi ebbe nem mentek bele és kérték a miniszterelnököt, hogy tegyen előterjesztést a királynak az ő azonnali felmentésük iránt, mert ők semmi áron sem ma-

Nézze meg a FEKETE kirakatait.

Uj versek.

Hajótörött szívek.

Hajótörött szívek a révben
Lehorganyozva várnak, állnak.
Köztük enyém, a zaszlós roncsolt
Aranyos királyi gályája
Az Eletnek meg a Halálnak.

Reng, esobban piros bordáimon
Az álnok teager szürke habja;
E duló végtelen szörnyőség
Hajótörött életem házat
Forgatja, rázza, parthoz csapja.

Búcsúzó barcarollát sirnak
Mind a letört szívek körültem.
A gályák óriási ácsa
Ott imbolyog a part homokján
Fejszésen, gondokba merültem.

Valami új, szent, nagyszerű láz
Láttat vele új, esoda-gályát,
Mely minden tengernél erősebb,
Melynek a mindenható Mester
Alkothatná csak igaz párját.
Néz ránk, letört gyöngé hajókra:
„Ezeket mind a tűzbe vetem”.
S az alkonyat vérvörös lánggal
Példázza máglya halálunkat,
Kialtó szörnyűségesen.

Oláh Gábor.

Sirassatok.

Búcsúsom. Falum, isten veled,
A halál-város hiv.
Ez utolsó, nagy búcsúzáskor
Ugy megsajog a szív.

Fehér ház, virágos kert, akác,
Te ismert házsorok,
Szobám, te esendes kriptá váram,
Falum, sirassatok.

Temető. (Régi szeretóm vagy.)
Sirass meg engemet.
Fáid árnyában mindhiába,
Meg nem pihenhetek.

Örüljetek, kiket szerettem,
Csak ti ne sirjatok.
Ne tudjátok, hogy már megöltek —
A könyes bánatok.

Nagy Ferenc.

Giuseppe.

Giuseppe hisztrió volt, ő szegény!
Letört útjában sok bűnös világot.
Könnyes dalokra, véres csókra vágyott.
(Kalandos szívé, holt-beteg legény.)

Utamba tévedt egy tavasz delén
Ragyogva éltem új hellén-világot.
Az élet szent tüzeit fakasztó lányok
Ezernyi színben csillogtak felém.

Husz év érénye tarka füstbe szállt;
A nap szívem felett vakitva égett.
Kacagtam ifju göggel a halált.

Giuseppe sirján cipruserdő éled.
Halál! Ma lelkem halk imában áld,
Kerülve nappalt, várva esöndes éjet.

Gara Akos.

Akácok városában.

Szent fák, akácfák, hazajöttem;
Rossz esolnakommal kikötöttem.
Hullámverő viharok szeretője —
Ime kiszálltam, hosszú pihenőre.
Ölekeztek hát fölöttem . . .
Szent fák, akácfák hazajöttem.

Ismerjétek meg a bolondot,
Ki hajnalutájban itt bolyongott;
Kit mindig erre ringatott a mámor,
Lilakódós, üde pirkadáskor.
Ki néktek anyai bókot mondott, —
Ismerjétek meg a bolondot.

Szent fák, akácfák, — vége-vége.
Nem bolygok már hajnali fénybe.
Nem ámit már a pirkadat esodája,
Ilatok, színek szüz harmóniája.
Valami húz a földbe, mélybe . . .
Szent fák, akácfák, — vége, vége!

Simonka György.

radnak tovább. Wekerle ezt tudomásul vette és most csak Andrassy hazajövetelét várják, hogy egy újabb, két-három nap mulva tartandó minisztertanácson a végleges lemondást aláírják.

Ettől a kormánytól tehát végre meg fog az ország szabadulni.

A jövő katározottan a Justh-párté, melynek működését az egész ország szimpátiával kísérik. Már tegnap a Kossuth-pártban is beszélték, hogy Justhék közel állanak a kormányra jutáshoz. A korona a Justh-pártban garanciát lát arra nézve, hogy az állam feladott rendjét helyreállítja és konszolidált állapotokat fog teremteni.

A király a jövő héten Justh Gyulát kihallgatáson fogadja. Terve van véve Lukács László kihallgatása is, aki a Justh-kabinetben a pénzügyminiszteri tárcát vállalni el. Kihátás van arra, hogy Justhék Kossuthot is megnyerik a maguk részére, míg Apponyinak, aki az első Justh-Lukács kombinációt meghusítottta, félre kell állania.

Egy képviselő nyílt levele a választóihoz. Dr. Zakariás János az orbói kerület országgyűlési képviselője a hó 25-én Brassóból levelet írt választóihoz. Ebben a levélben Zakariás képviselő föltárja azon indokokat, amelyek miatt ő a függetlenségi pártszakadás alkalmából nem Kossuth Ferenc, hanem Justh Gyula mellé állott. A többek közt felemlíti Zakariás, hogy meg elevenedett emlékeiben Kossuth Ferencnek csak néhány héttel tett azon kijelentése, hogy egész pártjával ellenzékbe megy, hogy ha a bankkérdésben eredményt el nem ér. Ezért fogadta el Holló Lajos határozati javaslatát is, mert szerinte „az önértékes magyar politikusként a nemzet törvénybiztosította jogával még a királyi önkénytel szemben is kész megvédeni”. Zakariás levelét azzal végezi, hogy őt Kossuth Ferenc annak idején, mint a függetlenségi eszmék egy új lelkes, küzdő harcosaként ajánlta választóinak és ő mindenkor az volt és az is akar maradni. A választóira bizza, hogy eljárásáról ítéletet mondjanak.

Hajdu varmegye Justh Gyula mellett.

A függetlenségi párt értekezlete.

Debrecen, november 30.

Hajduvármegye függetlenségi és 48-as pártjának nagy választmánya ma délelőtt a Royal szállóban igen népes értekezletet tartott. Egész Hajdumegye képviselve volt ezen az értekezleten, amely a súlyos politikai helyzetben szükségét látta annak, hogy nyilatkozzék. A vármegye képviselői közül Papp Elek és Benedek János, Debrecen képviselői közül Tüdös János dr. és Csanak János jelentek meg az értekezleten, amelyen Weszprémy István pártelnök elnökölt. *Egyhangú lelkesedéssel hozott határozatot a megye függetlenségi pártja, amely szerint a nemzet igazi érdekeit képviselő Justh-csoporthoz tartozónak vallotta magát.*

Az értekezletről a következő tudósítást hozzuk:

Weszprémy István nyitotta meg az értekezletet. Vázolta az okokat, amelyek szükségessé tették, hogy ez az értekezlet összehívassék. Kijelentette, hogy a pártnak nyilatkoznia kell arra nézve, vajjon az álfüggetlenségekkel tart-e, vagy azok mellett foglal állást, akik a nemzet jogos aspirációjának védelmezői. Ugy tudja, hogy Hajdumegye függetlenségi pártja most se, mint soha, nem tagadja meg magát.

Papp Elek országos képviselő szólott ezután. Helyeselte az elnök szavait s kijelentette, hogy a vármegyei partnak Justh Gyulát kell támogatnia.

Kálmán Lajos kijelentette, hogy a

Justh-pártra nagy feladat vár. Az országos függetlenségi pártnak folytatnia kell azt a küzdelmet, amelyet a darabont korszak végéig a nemzet folytatott jogaiért. Éber szemmel kell figyelemmel kísérni Kossuth Ferenc és társai működését, amely legkevésbé mozog hazafias keretben.

Benedek János országos képviselő orvond a beallott párt-zakadásnak. Ez természetes következtése a hajdan nagy függetlenségi többség lehetetlen helyzetének. A koalícióban, amely a bukásra régen megérett, ki kellett válnia a függetlenségi pártnak, melyet mindig becsapnak.

Tüdös János dr. a debreceni képviselők nevében beszélt. Felfogása és a megyei párt felfogása egy, de ugyanegy ez a debreceni függetlenségi párttal is. Kossuthot támadta ezután élesen Tüdös János Kijelentette, hogy következtelen volt, mert amíg hirdette az elveket, ugyanakkor elárulta azokat. Kossuth programja a politikai és gazdasági függetlenség volt. Mikor ennek megvalósítására kellett volna törekedni, megfutoit az elveiől. Kossuth azt szerette volna, ha a nemzet hasravágódik Bécs előtt. Ez sohasem fog megtörténni. A országos függetlenségi párt minden eszközzel megakadályozza ezt.

Majd határozati javaslatot fogadott el a választmány arra nézve, hogy szívet s lélekkel csatlakozzék Justh Gyulához, akinek jövő eszeledekeit mindenkor támogatja.

A választmány felhatalmazta az elnökséget, hogy Justh Gyulát táviratilag üdvözzölje.

Városi közgyűlés.

A villamos vasut ügye.

A csatornázás mizériái.

Debrecen, november 30.

Élénk érdeklődés mellett folyt le ma a városháza közgyűlési termében a törvényhatóság november havi rendes közgyűlése. Különsen a villamos vasut ügye vert fel nagyobb hullámokat. Fejér Ferenc dr. bizottsági tag ugyanis a polgármesteri jelentéshez hozzászólván, megsürgette a városi villamos vasut ügyének elintézését, amely a miniszteriumban megrekedt.

A közgyűlés egyhangú helyeslésével találkozott ennek a város érdekeire nagyfontosságú kulturintézménynek a sürgetése s csakis a polgármester és főispán megnyugtató válaszai oszlatták el a városatyák jogos aggodalmait. Nem kevesebb érdeklődés kísérte a polgármester ama válaszát, amelyet Révi Nándor dr. bizottsági tagnak a — csatornázás ügyében tett interpellációjára adott. A polgármester kijelentette, hogy a csatornázás körül hibák nincsenek, az apróbb fogyatkozásokat a vállalkozó pótolja s emiatt a városra semmi kár nem háramlík. Heves szócátározások után a közgyűlés tudomásul vette a polgármester válaszát s ezzel sokszor szellőztetett csatornázási háboru egy időre le került a napirendről.

A közgyűlésről egyébként a következőkben számol be tudósítónk.

A villamos vasut.

Weszprémy Zoltán főispán délután 3 órakor nyitja meg a közgyűlést. A polgármester november havi jelentése után Fejér Ferenc dr. szólal fel. Kérdést intéz Kovács József polgármesterhez az iránt, hogy a városi villamos vasut ügye milyen stáiumban van. A közgyűlés élénk helyeslése mellett jelenti ki, hogy Debrecen forgalma, a város

helyzetének javítása s a szomorú lakásmizériák megszüntetése érdekében mily nagy szükség van erre a modern, kulturális intézményre, amelynek létesítése, úgy látszik, a miniszteriumban rekedt meg. Megnyugtató kijelentést kér a polgármestertől arra nézve, hogy a miniszterium miért akadályozza meg mesterséges uton a város fejlődésének és haladásának ez újabb intézményét.

Kovács polgármester élénk ellentmondások között jelenti ki, hogy a villamos vasut ügyénél sürgősebb kérdések is várnak elintézésre. Kéri a közgyűlést, hogy a villamos vasut rövid idejű elintézését várja türelemmel.

Fejér Ferenc dr. köszönettel veszi a polgármester válaszát, de ez nem elégítheti ki a bizottsági tagokat. Általában azt panaszkolja, hogy Debrecen város ügyeit a miniszteriumban a legmestohább módon kezelik. Így a fontos értékelkedési szabályrendelet és a csatornázás ügyét. Bizik a polgármesterben, de megnyugtató választ vár.

Weszprémy Zoltán főispán be-zámol arról a legutóbbi utról, amelynek célja a város ügyeinek a miniszteriumban való megsürgetése volt. E szerint a villamos vasut ügye 10—12 nap mulva, a csatornázás ügye egy héten belül, az értékelkedési szabályrendelet szintén rövid idő mulva elintézésre nyer. Kéri a polgármesteri jelentés tudomásul vételét.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést egyhangulag tudomásul veszi.

A csatornázás bajai.

Ezután a polgármester Révi Nándor dr. nak a csatornázás ügyében tett interpellációjára válaszol. Révi dr. interpellációjában azt hozta fel, hogy a csatornázás körüli szabálytalanságok történtek, ezeket a polgármester eltitkolta, sőt a belügyminiszteriumban az ez évi aug. 9-iki közgyűlés határozatát megsemmisítő véghatározatot egy közbeeső határozattal vonatta vissza. Ezekre a pozitív vádakra az a válasza, hogy a csatornázásnál szabálytalanság nincsen, csupán apróbb fogyatkozások voltak, amelyeket a vállalkozó re-perál, ebből a városra semmi kár nem háramlík. Ő a vég-határozatról nem tud, csupán közbeeső határozatról, mivel a földművelésügyi miniszterium szakértői véleményét kellett kérni. Különsen késedelemről nincs szó, a jövő héten a pótmunkák is készen lesznek. Kéri válaszának tudomásul vételét.

Révi Nándor dr. kijelenti, hogy nem vezette animozitás interpellációját megtételénél. Fentartja azt az állítását, hogy Kovács polgármester megakadályozta az aug. 9-iki közgyűlési határozatot megsemmisítő véghatározat hozatalát. (Polgármester társai ólag int.) Hosszasabban tárgyalja a csatornázás körül felmerült hibákat és a vizimű befejezésének hátráltatását. Nem veszi tudomásul a polgármester válaszát.

A közgyűlés az interpellációra adott polgármesteri választ Révi dr. kivételével tudomásul vette.

Kisebb ügyek.

Ezután a napirendre tértek át.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy a belügyminiszter a pallagi 8. és 9. számú tagbirtokon 12,000 korona erejéig létesítendő gazdasági épületek építéséről szóló határozatot jóváhagyta.

A foldadó-bizottságba rendes tagokul beválasztottak: Harangi Sándor, Jámor János, Kenyeres Károly, ifj. Kertész István, Kertész Imre, Márk Endre, dr. Mezyeri Pál, Riekl Antal, Szalay József, Szahmári Ferenc, Zöld Mihály és Vecsey Zoltán. Póttagok lettek: Fried Emil, Gaál Ferenc, Hutflész Kázmér, id. Kertész István, Kertész János, Aufrecht Vilmos, Polgár József, Mike Ferenc, ifj. Horváth János és id. Zöld János.

Szolnok-Doboka vármegye feliratát a kórházi tisztviselőknek kedvezményben való részesítése ügyében tudomásul vette a közgyűlés, nemkülönben Sopron város átiratát a városi segély folyósítása ügyében.

Hajdu vármegye ismételtlen megkereste Debrecen városát, hogy a székházi telekre bekebelezett korlátozási jog feljegyzéséről tekintsen el. A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg azt javasolta, hogy a

korlátozási jog töröltessék, azonban jegyzetessék fel az, hogy amennyiben a vármegye megszűnnék létezni, Debrecen városának a megalkotás akkori becsülés alapján megállapított értékét tartozik megfizetni a vármegye, vagy jogutóda.

A telefonhálózat kibővítése.

Nagyobb vitát idézett elő Hajdu vármegye atirata a balmazújváros-egyek-tiszacsegei távbeszélőhálózat költségeihez városi hozzájárulás iránt.

A tanács azt javasolja, hogy a költségre 5300 koronát szavazzon meg a közgyűlés.

Komlóssy Arthur a tanács javaslatát pártolja kulturális szempontokból.

Balkányi Miklós dr. még nagyobb öszszegyet is hajlandó erre a célra megszavazni.

Aczél Géza főmérnök ellenzi az összeg megszavazását, mert a hálózat kibővítése nem a város érdeke.

Fejér Ferenc dr. szerint nem lehet ridegen elzárkózni a megye kérelme elől. Indítványozza, hogy a tanács tárgyaljon a vármegyével az iránt, mily összeg lenne szükséges a telefonhálózatnak az ohati pusztára való kibővítéséhez s e célból a jelentés adásuk vissza a tanácsnak.

Balkányi dr. és id. Komlóssy Arthur hozzájárulása után a közgyűlés nagy szótöbbséggel a Fejér Ferenc dr. indítványát fogadta el.

A napirend többi tárgyai.

A magyar városok országos kongresszusa megkereste a várost, hogy lépjen be tagjai sorába.

A közgyűlés úgy határozott, hogy nem lép be, mert a kongresszus a törvényhatósági jogú városok érdekeit nem képviseli kellőleg.

A református egyháznak kérelmét az ingyeniszkolázási földeken emelt épületek tulajdonjogának elismerése iránt, — teljesítették.

A g. kath. egyház 75 ezer darab téglát kér új templomának terrásza részére.

A közgyűlés a téglát azzal adta meg, hogy annak árat az egyház öt részletben fizesse. Az első rész a teglaátvételek esedékes.

Tudomásul vették a közigazgatási bizottság felévi jelentését, valamint a legtöbb adót fizetők 1910 ik évre szóló névjegyzékét.

Az időközben megüresedett választott bizottsági tagsági helyeket választás után töltik be. Megüresedett a Csapó-utcán Morvay Sőtér, a Péterfia-utcán L. Nagy Bálint, a Hatvan utcán Balogh Ferenc helye. A választás december 22-én lesz.

A házipénztár s az általa kezelt alapok és a gyámpénztári pénzek jövő évi elhelyezését tárgyalta ezután a közgyűlés. A jog-és pénzügyi bizottság kilenc debreceni takarékpénztár között javasolta felosztani a betéteket. A kilencedik intézet, az Általános Hitelbank debreceni fiókja nem hajlandó megadni a többi bank által megajánlott négy és fél százalékos kamatot, ezért a közgyűlés csak nyolc pénztárat között osztja meg a betéteket.

A tanács javasolja, hogy az Oláh Imre tulajdonát képező Széchenyi-utca 20. sz. házastelket a város vegye meg.

A közgyűlés e tárgyat Szentesi János bizottsági tag indítványára a napirendről levette.

A helypénz-szabályzat megállapítása tárgyában Fejér Ferenc dr. ajánlja a közgyűlésnek a város forgalmi érdekeit.

Megyeri dr. indítványozza, hogy a javaslatot tegyék át a gazdasági bizottsághoz.

Freund Jenő dr. kereskedelmi szempontból szól a kérdéshez.

Jánosi Zoltán indítványozza, hogy az ipari és élelmi cikkeket kedvezményben részesítsék.

A közgyűlés nagy szótöbbséggel a gazdasági bizottsághoz utasítja a javaslatot.

A piac-utcai Szikszay és Dobozy-féle

házak értékesítése tárgyában a polgármester felszólalása után a tanács javaslatát fogadták el.

Az Arany Bika sorsa.

Élénk érdeklődéssel kísérték a városatyák az Arany Bika-szálló és a szomszédos telkek hasznosítására vonatkozó javaslatot. Komlóssy Arthur a telkek eladása mellett szól, mert Debrecen városa már sokkal fejlettebb, semhogy maga tartson fenn egy szállodát. Az Arany Bika jelenlegi bérlete 1912-ben jár le s ez nem nagy idő az előkészítő munkálatokra. Zádor Lajos záros határidőt indítványoz a telkek hasznosítására. Aczél főmérnök a tanács javaslatát kéri elfogadni, mely szerint a tanács felhatalmazást nyerjen a hasznosításra vonatkozó újabb javaslat tételére. A közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el.

A kórház és egyéb ügyek.

A városi közkórház kibővítése és új járványkórház építésére nézve Ujfalussy dr. igazgató-főorvos 3 tagú bizottság kiküldését indítványozta. Tüdős Kálmán dr. ellenzi az indítványt. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A debreceni gőzeukorka-gyár r. t. részére a tanács a bábaképezde mögötti telket hozta javaslatba. A közgyűlés a telket a gyárnak átengedte. A belső ohati bérleten készítenő mély furású kut terveit és költségvetését a közgyűlés tudomásul vette, valamint a homokkerti fút megújítása végett a kisajátítási eljárás megindítását is. A tanyai iskolák létesítésénél a felmerült tulkiadások fedezésére a tanács póthitelt kér. A közgyűlés a javaslatot elfogadta. Széna és szalma beszerzésére 13,000 korona póthitelt szavaztak meg.

A debrecen sámsoni h. é. vasut r. t. a helyi vasutal tervezett vágány-összeköttetés céljaira a Nagyerdőn megfelelő terület átengedését kérte. A közgyűlés Csanak János indítványára a vasutársaság véleményének beszerzését határozta el.

A tisztviselő telep.

A Debrecenben megalakult „tisztviselőtelep-szövetség” kéri a Posta-kert és a folytatásút képező szoboszlói-uton a város tulajdonát képező terület ingyenes átengedését. A közgyűlés a tanács jelentését fogadja el, amely szerint a város négyszögölenként 3 koronáért átengedi a területet, ha a szövetség egy év alatt 60 taggal véglegesen megalakul, de ha 3 év alatt az nem építi a telepet, az ugyanazon árban visszavátható lesz.

Megszavazott segélyek.

A magy. munkások nyupdíj- és rokkant egylete részére 200 koronát, a Nemzeti szalon részére 200 koronát szavaztak meg. Az 1911-ben Olaszországban tartandó világ kiállításán való részvételt elhatározták. A debreceni torna egylet részére a kért koresolyateret átengedték és építő anyagot adnak.

A fémipari szakiskolának 5000 korona alapítványt szavaztak meg 10 tanuló részére 500 korona ösztöndíjra.

A gáztartály szállítására vonatkozó kilenc ajánlat közül a tanács a Schlick-gyár ajánlatát fogadta el. Debreczeni Jenő felvilágosítása után a tanács javaslatát elfogadták.

Ezután több városi tisztviselő fizetésrendezése és szabadságolása ügyében hozott a közgyűlés határozatot, mely után az elnöklő főispán a közgyűlést berekesztette s a jegyzőkönyv hitelesítését szerda délután 4 órára tűzte ki.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM”-ot

minden előfizetőknek díjmentesen küldjük meg.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Egy kivándorló tragédiája.

Szomorú visszatérés.

Debrecen, nov. 30.

Csak nem régiben adtunk hírt arról, hogy a newyorki tébolydából egy hadházi fiatal embert kísérték haza Magyarországra s már is egy újabb kivándorló érkezett hajótörötten vissza a fumei kikötőbe.

Rinyu Albertné nagy reményekkel indult ezelőtt két évvel Mártonfalváról Amerikába, ahová már oly sokan vándoroltak ki a magyar földről. Rinyu Albertné idehaza hentesüzletet tartott fenn, de őt is elesábitotta a mások szerencséje és kivándorolt Amerikába.

Két évig küzdött Rinyuné a kincses földön a megélhetés nehézségeivel, — míg a nagy életharcban elméje elborult. Amerika nem adott otthont a szerencsétlen asszonynak, hanem szülőhazájába internálta vissza, ahonnan utnak indult.

Igy érkezett Rinyu Albertné a magyar kikötőbe, Fiuméba, ahonnan értesítették a mártonfalvai előljáróságot.

A szegény elmebeteg asszony hozzátartozói legközelebb Fiuméba utaznak, hogy visszakísérjék a szomorú sorsra jutott kivándorlót.

EGYHÁZ, ISKOLA.

A „Szabad Iskola.” Ma, szerdán este 6 órakor a Szabad iskolában (Simonffy-utca 1c. szám II. emelet, az Ipartestület dísztermében) Fűredy F. Gusztáv író folytatja zenetörténeti előadásait. Az előadás tárgya: „A XIX. század zenéje (B. ríó—Wagner—Liszt)”. Debrecen zenekedvelő közönségét, mely már az első zenetörténeti előadás iránt is szokatlanul nagy érdeklődést tanúsított, ez az előadás még inkább fogja érdekelni, mert annak folyamán az előadó Liszt Ferencről is fog beszélni, kinek ő Magyarországon egyik igen alapos ismerője.

A debreceni munkás-gimnázium f. hó 1-én szerdán este 8 órakor az ipar estület dísztermében előadást tart. Tárgy a francia forradalom képeinek bemutatása után: Az új Magyarország 112 vetített képpel A munkás-gimnáziumban hétköznap a következő előadások folynak: Hétfőn: Arany J. „Toldi”-ja és magyar nyelvtan. Kedden: Földrajz és természetrajz. Csütörtökön: Mértan és rajz. Pénteken: Közönséges számtan Szerdán és Szombaton a tudomány különböző ágaiból vetítéses előadások lesznek előre megállapított sorrendben. Az előadások ingyenesek. A szombati előadásban zsufolásig megtelt az ipartestület díszterme, mivel a gép nem a legjobban működött, a francia forradalom képei még egyszer be lesznek mutatva.

Szengáz mérgezés a Tegláskertben.

Nyomor martirjai.

A kis Adél meghalt.

Debrecen, november 30.

Hiába kacérkodik a napsugár, mely olykor-olykor visszatér a hűvös őszi időbe, mindenki érzi, hogy itt a tél. Különösen a szegények érzik e szomorú valóságot, akiknek nincs miből befűteni a kis fehér, földes szobát, ahol a szegény nyomorgó család fázva, dideregve tölti a téli napokat.

Az ily szegényes szobákban, ha betekintünk a téli napokon, sok helyen a szo-

bában bent találjuk a tüzhelyet is, ahol a gazdasszony főzni is szokott. Így takarítják meg a szegények a meleget.

Régi szokás az is, hogy este, mikor nyugovóra tér a család, bedugják a „kürtöt”, hogy kine menjen a meleg. Ez a szokás sok szerencsétlenségek volt okozója, különösen mióta szénrel fűtenek.

Ez a szerencsétlenség történt ma reggelre virradóra Nagy Gábor szegény napszamos ember Tégláskert III-ik járás 39. szám alatti házában. Mielőtt még a tűz kialudt volna, betörték a „kürtöt” és ebből keletkezett a szerencsétlenség.

A kályhából egyre jobban áradt ki a szénigáz, amelytől Nagy Gábor 22 éves leánya, Juliánna, a 2 és fél éves Adélka mérgezést szenvedtek. Reggel a szomszédoknak gyanusnak tűnt fel, hogy Nagyék oly soká kelnek fel, ezért az ablakon keresztül behatoltak a szobába, ahol az egész családot eszméletlen állapotban találták.

Az esetről telefonon értesítették a mentőket, akik nemsokára megérkeztek a helyszínre, ahol élesztési kísérletekhez kezdtek. Nagy Gábort és Juliánna leányát, akik erősebb szervezettel voltak sikerült életre keltetni, de a kis másfél éves Adél leányka a szénigáz mérgezés következtében meghalt.

Igy költözött be a tél Nagy Gábor föhőre meszelt földes hajlékába.

UJDONSÁGOK.

— **A villamos vasut.** A városi közgyűlés egyik érdekes tárgya volt a debreceni villamos vasut kérdése, amelyet Fejér Ferenc dr. vetett fel. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy erre a felszólásra sokkal nagyobb szükség volt, mint első pillanatra gondoltuk. Állítólag ugyanis az irányadó körök még most is huzni-halogatni akarják a debreceni villamos vasut kiépítésének ügyét. Hogy mi a céljuk ezzel a maradi, kulturellenes elhatározással, arról halvány fogalma sem lehet a város fejlődését és haladását szívében viselő, adófizető polgárnak. A villamos vasut ügyét tovább halogatni, könnyelmű játék a város érdekeivel. Sokkal kisebb és anyagilag elmaradottabb város valósította meg már a villamos vasut tervét s érthetően, miért állják az újat az ugynevezett irányadó körök ennek a közérdekű intézménynek.

— **Athelyezés.** A király dr. Hegedűs debreceni kir. törvényszéki bírót saját kérelmére a debreceni kir. járásbíróshoz helyezte át vezető-járásbírói minőségben.

— **A Petőfi dalkör új elnöke.** A „Petőfi dalkör” ma küldöttséggel kereste fel Szávay Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkárt, országos hírű költőt, hogy a dalkör elnökéül felkérjék. Szávay elfogadta a küldöttség által felajánlott elnöki tisztet és a legnagyobb jóindulatáról biztosította a küldöttséget.

— **Erdős László temetése.** Hirt adtunk lapunk tegnapi számában a borzalmas véget ért vasúti kalauznak, Erdős Lászlónak a szomorú tragédiájáról, amelyet részeg munkások követtek el Karcag határában a Debrecen—Budapest közti vasúti vonalon. Az

elhunytat tegnap délután három órakor temették el nagy részvét mellett a Homokkert-utca 89. számú háztól s számosan kísérték ki a temetőbe a gyászoló közönségen kívül pályatársai is.

— **Királynék öccse meghalt.** Napok óta tartó haláltusa után Bad Kreuthban meghalt egy férfi, aki a szó legszebb és legnemesebb értelmében megérdemelte az ember elnevezését. Születésénél és rangjánál fogva már kiváló volt. Ott született, ahol — mint mondani szokás — a sasok születnek. Királyi vérből való herceg, Károly Tivadar bajor herceg, tragikus végezetű királynék testvéröccse volt. De nem a születés, nem a rang, nem a magas származás volt az, amely kiválóvá tette. A szellemi és lelki nagy tulajdonságok tették tulajdonképpen nagysággá, olyanná, hogy a krónikák még sokáig fognak regélni róla. A herceg egész életét a tudományok szentelte. Orvos lett tanulmányai elvégzése után s foglalkozását gyakorolta is azzal, hogy szegénysorsu betegeket ingyen gyógyított. A mi királyunk és a bajor királyi családnak nagy gyászát jelentő Károly Tivadar herceg halála. De gyásza egyszermind az emberiségnek is, melynek egyik jótévője volt.

— **Köszönetmondás.** Hevesi Gyula köszönetkérő ur a debreceni „Szabad Iskola” e téli közönségszűkületének fedezését volt szívesen ingyen magára vállalni. Nagylelkű adományáért a Szabad iskola nevében köszönetet mond dr. Kovács Gábor titkárnak.

— **Damjanich özvegye meghalt.** A szabadságharc hős tábornokának, a vértanu halált halt Damjanich Jánosnak özvegye, Czernovics Emília tegnap hajnalban felégykor meghalt. A fehérhaju nagyszony holtteste mellett gyászol az egész ország, amely a matrónában a széplelkű igaz magyar nőt siratja, akinek lemondással teli életeragyógó dicsérete a hitvesi szeretetnek és a jótékony-ságnak. Az elhunyt egészen az utolsó napokig dolgozott, ami nála a másokkal való jótétet jelentette. Meg esütörtökön tépést csinált és pénteken délután már a halállal vívódott. Hirtelen lepte meg a meghalás szelölője. Péntek este óta egy pillanatra sem tért magához és tegnap hajnalban véget ért fáradhatatlanul munkás élete. Czernovics Emiliát három évig tartó jegyesség után 1847. augusztus 30-án vette nőül a nagy hadvezér, akinek két év múlva, 1849. október 6-án bitófán kellett kiléhelnie hősi lelkét. A gyásznap retentelen megrázta az ifjú asszonyt, aki éven át mindenkitől elvonult, néma lemondással fájdalmas emlékeinek élt. Idők múltán kilépett a teljes visszavonultságból és attól kezdve szenvedélyesen lelkes papnője volt a eszöndes, hivalkodás nélkül való jótékony-ságnak. Halálos ágyánál ott volt Végh József kuriai bíró és családja, a Czernovics-család és a házi orvos, dr. Verebélyi Tibor. A temetés a Szentkirályi-utca 51. szám alatt levő gyászházban esütörtökön lesz. A beszentelést Krizsány Mihály pápai kanonok, józsefvárosi apátplébános fogja végezni. A gyászházhoz már számos részvétlívrat érkezett, így többek között Hentaller Lajostól és családjától, a Magyar Gazdasszonyok Egyesületétől.

— **Kecskeméthyés a debreceni asszony.** A fővárosi rendőrség legújabb értesülésünk szerint a debreceni asszony, öz. Neumanné, Kohn Heien vallomását rendkívül fontosnak tartja s rögtön megtette az új nyomon a szükséges intézkedéseket. A főkapitányság még nem kapott értesítést

Newyorkból, hogy milyen eredménnyel járt ott Hergesell Villiam megfigyelése. Sok szó esett arról is vajjon elévült-e Kecskeméthy Győző büne. A rendőrség egyes tisztviselői kijelentették, hogy a sikkasztás már 1907-ben elévült, de mi úgy tudjuk, hogy az utolsó bírósági aktus még negyedfél éves sines s ennél fogva elévülésről szó sem lehet.

— **Szendy Árpád a zenekonzeratórium tanulóinak.** Az országos magyar királyi zeneakadémia hírneves tanára a zenekonzeratórium tanuló részére f. hó 20-án az iskola helyiségében előadást tart a klasz-szikusokból, melyek között Beethoven g-dúr koncertje is szerepel. E számot P. Nagy Zoltán igazgatóva együtt adják elő 2 zongorán. A világhírű zongoraművész a zenetartás ügyért hozandó eme nagy áldozatával örökháára kötelezi az iskola tanítóit, kiknek előhaladására ez előadás kétségtelenül rendkívül befolyással lesz.

— **A Máv. betörője.** A Máv. lapel-árusító helyiségének ajtaját az éj folyamán ismeretlen tettes álkules segélyével felnyitotta. A tettes bizonyára ismerős volt a helyi viszonyokkal és tudta, hogy nem hasztalanul kockáztatja meg a betörést. A helyiségből ugyanis 140—150 korona pénz és nagyobb mennyiségű szivart vitt magával, Szalai László Homokkert-utca 117. sz. alatt lakos a rendőrség bünyügyi osztályán feljelentést tett. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Heiter főhadnagyot amputáltak.** Lapunk régebbi számában megirtuk, hogy Heiter Károly 39-ik gyalogezredben szolgáló főhadnagy a paci erdőben vadászott, vadászás közben azonban a fegyver véletlenül elsült és a golyó a lábába furódott. — A főhadnagy oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy amputáció vált szükségessé. A mai nap folyamán hajtotta végre a műtétet Brief törzsorvos, aki a szerencsétlenül járt főhadnagy lábát levágta. Az eset széles körben nagy részvétet keltett.

— **Szauer Emil zongoraművész és Gronemann Johanna müncheni ének-művész hangversenye,** melyet a Zenekedvelők köre rendez, december hó 7-én, kedden este lesz a Bika dísztermében. Páholy 20 korona. Belépőjegyek Hegedűs és Sandor könyvesboltjában kaphatók, nem tagok részére 5, 4 és 2 koronáért.

— **Rendőri hírek.** Geiger József Késs-utca 12. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen Nagy Mária Geréby-telepi lakos ellen, aki esőmentet lopott el tőle. Az eljárás megindult ellene. — Kiss Juliánna Deák Ferenc-utca 15. szám alatt lakó nő feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki délelőtti 10 órakor belopódzott pincéjébe, ahonnan egy párnahajat és 3 női inget ellopt. A tettest azonban észrevették és az Erzsébet-utcan sikerült kézrekeríteni Kállai Ferencné Csapó-kerti lakos személyében, akit a rendőrségre kísérték, ahonnan azonban a kihallgatás után szabadon bocsájtották.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Sándor Viola ref. 2 hónapos, Erdős László ref. 35 éves.

— **Megnyílt a baba menyország!** Kossuth-utca 4. szám alatt. Babáknak ingyen! Papáknak és mamáknak olcsó pénzért! Csak rövid ideig latható!

— **Ügyvédjelölt nagy praxissal** (németül is tud) ügyvédi irodában a délutáni órákra alkalmazást keres. Cim (telefon útján is) a kiadóhivatalban.

— **Papa Mama Baba Mentze!** ingyen meglekinthető Kossuth-utca 4. sz.

Világhírű „Habisg” kalapok Aszmann Ferencz
 üriőivat üzletében, városházzal szemben.

— **Jakab László dr. városligeti szanatóriuma Budapesten.** Már régen érzett hiányt pótol az a nagyszabású szanatórium, amely a fővárosban a Nagy János-utca és az Aréna-ut sarkán, közvetlenül a Városliget szélén épült a modern technika és gyógytudomány minden új és kipróbált eszközeivel felszerelve. A már külsőleg is minden esztétik és kényelmet eláruló hatalmas épület belsőleg oly berendezést és komfortot mutat, hogy ehhez hasonló gyógyintézet nemcsak hogy hazánkban, de az ily intézményeiről annyira híres Ausztriában sem található. Eddig betegeinknek, de különösen a cukor, gyomor és bélbetegeknek, továbbá köszvényeseknek ezrei mentek ki külföldre, hogy bántalmaik ellen ottani gyógyintézetekben találjanak drága pénzért s idegen szó mellett enyhülést. Kiváltképpen Ausztria vezetett ezen a téren eddig s oda zárandokoltak a magyar szenvedők azért, mert itthon nálunk bizony olyan gyógyintézet, mely mindama gyógyászati kellékekkel egy helyben lett volna felszerelve, nemcsak hazánkban, de még a messze földön sem találunk s így betegeinkre nézve egvesesen áldásos intézmény e modern szanatórium, mely e mellett olesó aival is elsősorban számításba kell, hogy essék közönségünk előtt. Az orvosi és tudomány s felszerelés dolgában tökéletes, külsőségeiben pedig rendkívül izlées és szimpatikus intézetet megmutatták az újságok képviselőinek és az orvosoknak s a vendégek ósvinte esodálkozással nézték végig az összes helyiségeket, amelyben mindent megtalálnak a betegek, amit az intézet orvosai a külföld legnagyobb szanatóriumaiiban egyenként megfigyelték és tanultak. Az intézet szemlélteti egyhangú lelkesedéssel ismerték el, hogy a Jakab dr.-féle Ligetszanatórium a lehető legtökéletesebb minden e nemű szanatóriumok között. Megvan ebben az intézetben minden, ami a betegség felismeréséhez okvetlenül szükséges. A modernebb s drága berendezésű laboratóriumok, göröcsövi készülékek s nagy Röntgen-laboratórium segítenek a betegek vizsgálatában. A gazdag berendezésű vizgyógyintézetben szebbnél-szebb és igen elmős készülékek sorakoznak egymás mellé, hogy vízzel, meleggel, villamossággal, szénsavas fürdővel stb. gyógyítsák a szenvedőket. Nehéz elsorolni egyszeri látás után mindazt, mit ebben a nagyterjedelmű intézetben a látogató egy sétájában tapasztalhat. Av egyik nagy teremben, az ugynevezett Zander gépek gyurják, mozgattják az embereket, amely gépek segítségével az emberi test egyes részeit szabályos mozgásba hozzák. anélkül, hogy az illető helyéből kimozdulna. Így pl. lovagolhat, evezhet, biciklizhet stb. mindent egyhelyben. Azután gépeket láthatunk, melyek az asztmás betegek lélekzését segítik elő. Mindenesetre egyik legérdekesebb része az intézetnek alapos háztétlen levő téli-nyári nap és légfürdő, ahoonan mesés kilátás nyílik a Városliget legköltőbb részére. Az egész épületben előmlő bajos intimitás, mely az előcsarnoktól kezdve végig kíséri a belakót a tervező építőművészek: Komor és Jakab művészetét dicséri. Meleg derűs kedv uralkodik itt, mely föltétlenül üdítőleg hat a betegekre, bizonyos, hogy hazánk nagyot nyert ezen új intézménnyel, melynek vezetősége már egyedül is garancia arra nézve, hogy a maga elé tűzött humánus célokat pontosan végre is tudja hajtani. Emelett e yik óriási előnye. kitűnő fekvésén és modern pazar berendezésén kívül, (pl. sok lakószobához, mindjárt mellette külön fürdőszoba) azok a valóban olesón megszabott egységárak, melyekbe a kezelés, orvosi felügyelet, előirt géphasználat stb. stb. szóval minden ami a gyógyuláshoz okvetlen szükséges, befoglaltatik. Az intézet igazgatója Jakab László dr., akinek felesége Rácz Hanna dr. maga is kitűnő orvos; a fiziko-terápiái osztály vezetője Arányi Zsigmond dr. herculesfürdői fürdőorvos, a testegyesítő osztályt Milko Vil-

mos dr. főorvos vezeti, az intézet alorvosai: Lukács Pál dr. és Tausz Géza dr.

— **A ciánkális merénylő.** Linzből táviratozzák: Ritzberger droguristát a rendőrség tegnap kihallgatta arról, hogy egy tiszt szolga nála ciánkálit vásárolt. Ritzberger drogurista elmondotta, hogy egy tiszt szolga jelent meg nála, aki 50-60 gramm ciánkálit kért, amire Ritzberger azt kérdezte tőle, hogy minek neki annyi ciánkáli, mellyel egy egész utcát meglehetne mérgezni. A tiszt szolga azt felelte, hogy egy kutyát akarnak megmérgezni, arra kell a mérge. Hogy a tiszt szolga Hofrichter főhadnagy szolgája volt-e, azt a drogurista nem tudja. A helyőrségi fogházban fogva tartott Hofrichter főhadnagyot ma reggel fél kilenckor a vizsgálatot vezető Kunz százados hadbíró elé vezették, ki azonnal kihallgatta. A fogoly tovább ismegmarad azon az álláspontján, hogy neki a mérgezésben semmi része sincs és ő csak az ellene valló körülmények tragikus összejátszásának áldozata. A mai nap folyamán kihallgatták Hofrichter tiszt szolgáját is, aki azt állítja, hogy a droguristától sohasem vásárolt ciánkálit. Akadt egy másik tanu is, egy hivatalnok, aki azt állítja, hogy november 14-én, a levelek küldése napján együtt utazott a főhadnaggyal Linzből Bécsbe.

— **Akar nőszülni?** Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

— **Debrecen város új építkezési szabályrendelete 3 koronaért kapható Hegedűs és Sándor hönvkereskedésében Kossuth-utca 11. sz.**

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 56. C) bérlet 18. szám.

Hanka.

Komédia.

Holnap, csütörtökön, december 2-án

Haramiak.

Dráma.

Heti műsor: Pénteken: „Nagymama”. Szombaton: „Iglói diákok”, daljáték. Vasárnap délután: „Varázskeringő”, operette. Este: „Falusi idyll”, népies történet.

* **Rózsa Lili mint Nagymama.** Tegnap este ismét vendége volt a színháznak ez a subtilis művészetű, kedves primadonna s kedvéért újra megteltek a páholyok és zölylyék intelligens közönséggel. Hangulatos játéka és finomult énekművészete egyaránt méltók arra a lelkes fogadtatásra, amelyben a közönség mind n fellépésénél részesíti. A többi szereplők közül Gerő Ida és Gyöngyi

Izsó pompásan játszották meg a Csiky-Pásztor-operett derűs jeleneteit. (G. A.)

* **Falusi idyll.** Lengyel Menyhért néhány év alatt a legkeresettebb szinpadai szerzővé lett. Minthogy pedig csupa tetterő és munkakedv, darabjai és állandó sikerrel kerülnek színre. Vasárnap lesz a bemutatója a falusi idyllnek, mely tavaly rendkívüli sikerrel a Magyar színház szinpadján adatott, hol nagyon hosszú ideig uralta a műsort és alig zajlott le a Falusi idyll premiérje az igazgatóság már is egy újabb művét a Talfunt tüzi ki előadásra. A falusi idyllnek a fővárosban rendkívüli sikerét megmagyarázza a darab eredetisége. Lengyel Menyhért került a járt utakat, a sablont mindig eredeti és előkelő nivón halad és mindig szokatlan és új dolgokat visz szinpadra. — A falusi idyllben bemutatja a falu uri osztályát az ugynevezett falusi intelligenciájának tipikus alakjait. A tanító, pap, kasznár bérlő, stb. élők megfigyeléssel és eredeti jellemfestéssel. A falusi idyll az egész drámai személyzetet foglalkoztatja kisebb-nagyobb szerepben.

* **Haramiak.** Csütörtökön lesz a reprise Schiller klasszikus drámájának, mely iránt már is szokatlan érdeklődés mutatkozik közönségünk körében, mint azt eddig csak nagyobb, szenzációsabb premiereknél tapasztaltuk.

* **A színésznövendékek vizsgálata.** Szombaton délután 3 órakor a színészkola vizsgálati előadásával: I. Az egérke, vigj. 1 felv., II. Szerelmes levelek, vigjáték 1 felv., III. A mama vőlegénye, vigj. 1 felv., IV. Kénytelen házasság, vigj. 1 felv., V. Szenes legény operette. — Ezen előadásra már most megválthatók a jegyek a színházi pénztárnál.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 3., Péntek:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Társasága hangversenye (Thomson Caesar és Kaufmann Franciolla Hedvig) a Bika disztermében.

December 4., Szombat:

Este 8 órakor.
Alföldi Károly táncmester próbabálja a Bika disztermében.

December 7., Kedd:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Köre (Sauer Emil zongoraművész) hangversenye a Bika disztermében.

December 10, 11, 12.

Péntek, Szombat, Vasárnap:
A Szent Erzsébet nőegylet karácsonyi vásárja a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bika disztermében.

December 18., Szombat:

Este 9 órakor.
A Debreceni Gazda Kör bálja a Bika disztermében.

December 25., Szombat:

Este 8 órakor.
A Munkás Dalogylet estélye a Bika disztermében.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

TÁVIRATOK.

Egy másik ciankális eset.

Páris, november 30. Verdunben ma nagy mérgezési merényletnek jöttek nyomára. A 8-ik századbeli huszárság levesébe valaki nagy adag ciankálit kevert, amelynek hatása feltétlenül halálos lett volna. Szerencsére a legénység észrevette a merényletet s nem evett a levesből. Letartóztattak egy altisztet, akire erős a gyanu. Az altiszt ugyanis adósa egy közlegénynek 150 frankkal s valószínűleg így akart megszabadulni a kellemetlen hitelezőtől. Az orvosi vélemény szerint mintegy 80 ember esett volna áldozatul a vakmerő merényletnek. Az altiszt apja aranyozó s így jutott a ciankáli birtokába.

A legközelebbi minisztertanács.

Budapest, november 30. A válság dolgában ma szünet volt. Mindössze annyi történt, hogy Apponyi meglátogatta Kossuthot s vele hosszabbau tárgyalta. Andrássy Gyula gróf és Zichy Aladár gróf Budapestre érkeztek. Félhivatalosan jelentik, hogy holnap délután négy órakor minisztertanács lesz az összes miniszterek jelenlétében. A hét végén Wekerle Bécsbe utazik kihallgatásra.

A cárné nagybeteg.

Szentpétervár, november 30. A cárné állapota súlyos; erős ideg-rohamai vannak s annyira van, hogy gyermekeit sem ismeri meg.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 30.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Üzletellen irányzat mellett jelentéktelen forgalom 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: borús.

Buza áprilisra	13 81—82
Buza októberre	11 71—72
Rozs áprilisra	10 00—01
Zab áprilisra	7 52—53
Tengeri májusra	6 69—70
Repece augusztusra	13 40—50
Rozs októberre	0 00—00
Zab októberre	00 00—00
Tengeeri szeptemberre	0 00—00

A debreceni ingatlanok forgalma.

Balogh István és neje Böszörményi Mária veszi a debreceni 9179. sz. tjkv.-ben foglalt 3 hold 600 négyszögöl ondódi földet Báthori Józseftől 4100 koronáért.

Arva Gábor és neje Szabó Lidi veszik a debreceni 9834. sz. tjkv.-ben foglalt 303 négyszögöl majorsági földet Balogh Józseftől 1960 koronáért.

Kegyes Mihály és neje Darai Juliánna veszik a debreceni 236. sz. tjkv.-ben foglalt 3 hold 1594 négyszögöl ujosztású földet Polgár Jánostól 4200 koronáért.

Dr. Polgár Dániel veszi a debreceni 6635. és 6636. sz. tjkv.-ben foglalt összesen 897 négyszögöl Vénkerti szőlőt Nagy Károlytól és társától 10,400 koronáért.

Ózv. Gyulay Zsigmondné Horváth Zsuzsanna veszi a debreceni 561. sz. tjkv.-ben foglalt 100 négyszögöl majorsági földet Faragó Györgytől 5800 koronáért.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat oégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Semmit, kedves Benjamin. Már semmi közöm ezen ügyhöz. Nincs izenetem.

— Megurjam-e kegyednek, mi történik, ha Playmore ur megteszi a kísérletet Gleninchben?

Kissé keserűen feleltem.

— Igen, — mondam. — Irja meg, ha a kísérletek meghiusulnak.

Óreg barátom mosolygott, Ő jobban ismert, mint én magam.

— Helyes, — mondam megadásteljesen. Megvan bankárja párisi ügynökének lakcíme. Oda kel end mennie pénzért s meglehet, hogy amikor legkevésbé várja, levelet fog előtalálni, Tudósítson, hogyan van férje. Isten áldja — vigyázzon magára, kedvesem!

Még azon este Eustace keblére ölelt. Gyöngébb volt szegény, semhogy még a párnáról is felemelhette volna fejét. Letérdeltem ágya mellé és megcsókoltam. Bágyadt, élettelen szemeiben új élet ragyogott fel, amint ajkaim ajkaihoz értek.

— Minden áron élnem kell most — susogta — élnem kell a te kedvedért.

Anyósom gyöngéd figyelemből egyedül hagyott férjemmel. Midőn e kedves szavakat mondá, nem bírtam ellentállni a kísértésnek, hogy az új reményt, mely életünkre folde-rengett, meg ne sugjam neki.

— Igen, Eustace, élned kell, — mondam — de nem csak értem, hanem egy másik lónyért is.

Szemei esodálkozással csüggték enyéimen.

— Anyámról szól-e? — kérdé. Fejemett keblére hajtám és sugva mondam:

— Gyermekedről szölok.

Kárpótolva voltam mindenért, mit feláldoztam! Elfeleltem Playmore urat, elfeledtem Gleninchet. Új mézes hetünk emlékeiben e naptól számítható.

(Folyt. köv.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani a legjobb s legolcsóbb pontosan szabályozott

Óráimat

a következő szabott árak mellett:

Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt. Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50. Inga óra. 1 napos, felet és órák ütő, szép hangos ütéssel, 70 cm. tokban 6 forint, 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm. tokban 10 frt 50, harangütés-el 12 forint. Konyha óra 2:50, 3:50, 4:— forint. Zsebóra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3 évi jótállással. Ébresztők és zseborák 1 évi jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA

UTODA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

Telefon 727.

Telefon 727.

Ne mulassza el a jó alkalmat!

és keresse fel

Molnár Testvérek

elektrotechnikai üzletét

DEBRECZEN, Egyház-tér 3. sz. (Nagytemplommal szemben)

hol a legtekéletesebb eredeti „ANGYAL“ védjegyű

GRAMOFON

25 forintért kapható! Lemez-zenék igen olcsó árban! —

!! Varrógép és kerékpár raktár !!

Szakkerü javító műhely!

Villanycsengők bevezetése és évi jókarban tartás legjutányosabban

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR“ folyton égő kályhák

Felülmúlhatatlan tűtképességgel. Tüzelő üz tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag meglakítás! Kis helyet foglal el! Alap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Piacz-u.

HÁZLEBONTÁS MIATT

Végeladás van Glück Ede

cipő üzletében
 PIAC- és KOSSUTH-utca sarok a Kistemplommal szemben.
A végeladás tart naponta reggel 8—12-ig,
 délután 2—7-ig.

Legbiztosabb szépitőszert a
FÁY-féle ARC-CRÉM.
 Kiténtetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.
 Hatása csodás!
 Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanságai ellen.
 Egy tégely ára egy korona.
 Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona.
 Kapható a készítő
GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerészénél =
 Debreczen, Kossuth-utca 8.,
 a színház mellett. * Telefon sz. 469.
 „ARANYGY SZARVU” gyógyszerész.

Villamos világitást,
 telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközözöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. ó. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Keltető árú.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Aláírási felhívás.

Debreczen sz. kir. város és vidéke t. közönségének szives tudomására hozzuk, hogy

JELZÁLOG ÉS HITELBANK

MINT SZÖVETKEZET

cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alapítottunk, mely céljával tüzte ki olcsó segélynyújtás által a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását.

A szövetkezet 5 éves évtársulatot alakít,

heti 50 fill. törzsbetéttel

s működését 1910. évi január hó 1-én hivatalos helyiségében Piac-utca 30. szám (Ungváry ház) kezdi meg.

Az igazgatóság:

DR. LANG SANDOR,
 orvos, elnök.

BERÉNYI LAJOS,
 máv. felügyelő, alelnök.
 BLATTNER GYULA
 GROSZMANN IGNÁC
 LUKÁCS SOMA

TURAI FRIGYES,
 ügyvezető igazgató.

GLÜCK SÁNDOR
 KISS IGNÁC
 SZIKSZAY GÉZA
 URBANOVITS MIKSA

DR. TÓTH JÁNOS,
 ügyvéd, jogtanácsos.
 GOLDBERGER A.
 LUKÁCS IZIDOR
 TÓTH LAJOS

Felügyelő-bizottság:

SZILÁGYI J., BISOTKA I., Ifj. GANOF SZKI L., KORMOS GY.

Aláírás eszközölhető bármely igazgatósági-, vagy felügy. bizottsági tagnál.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS
 TÖBBSZÖRÖS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomorvese-hólyag és
 belbántalmaknál oala-
 mint asthma, bronchiale
 köszvény és húgysavas
 diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
 fűszer- és csemegé kereskedésben
 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

„Gyöngyvirág Crème”

az arckrémek gyöngyel
 Szeplő, májfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérré s üdévé teszi az
 arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
 nem tartalmaz. A nappalra
 való krème nem zsiroz, míg az
 éjjelre való zsiroz. Egy tégely
 ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerházában.
 DEBRECEN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elír. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Vig özvegy”, „Fehér virág”, „Pirosrózsa”, „D. H. V.”, „Zoltán”,

Vasarnap reggel Csapó-utcán kocsiból figyelmez etett hölgy írjon, mikor és hol találkozhatunk „Ta-ár”.

Németül leveleznék szellemes, fiatal hölgygel, ki perfekt német. Megismerkedés kizárva. Levelet „Das Werk lobt den Meister” címre kérek.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fél-egyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörköldje a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok

Sajat termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomorcsépek kaphatók Mihavits Jenő gyógyszerárban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztoságra arban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szerelhetők be Gricman Gyula e pész üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítek.

Egy jó zongora eladó. Cím a Csáthy-féle könyvkereskedésben, Egyháztér 2. sz.

Írásbeli másolási munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

3-4 százalékos törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodája által (Piac u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Utcán butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Címe a kiadóban.

Kereslet.

Villany- és vízvezeték szerelők állandó munkára felvételnek Pollák Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Gyermektelen fiatal házaspár házmesteri állást keres. Cím a kiadóban.

Ügyes kádársegéd jó fizetéssel felvétetik az Adria halkonzerv gyárban, Homokkert.

Négy középiskolát végzett, keresztyén, jó családból való fiu tanulónak felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Két nagy kényelmes fotel olesón eladó. Cím a kiadóban.

Bihardlószegezen egy nagy jövedelmű szőlő, 6 hold, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 83.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar-Dioszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Hirdetések

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Dr. Kardos Endre

ügyvédi irodáját

Kossuth-utca 7. sz. alatt

(Kardos-ház)

megnyitotta.

Karácsonyi vásár

már megkezdődött.

SZÉPE LAJOS

női divatüzletében KOSSUTH-U. 3. sz.

Meglepő olcsó áron adatnak el:

120 cm. széles divatszövetek . . .	70, 90
120 cm. széles női posztó	60
120 cm. széles strapa szövetek . . .	70, 83, 90
120 cm. széles angolposztó, csikos vagy kockás	78, 86, 98
120 cm. Diagonál seviot	75, 90, 110
120 cm. Modern szövés	75, 110, 160
140 cm. valódi angol kelme, kivételes olcsó ár	260 3 frt.
Sport fanel sok mintában	22, 26
Bársony fanel	35, 40
Jó mosó velezek, gyönyörű mintákban	24, 27, 32

Női fehéreneműek, férfi ingek és az összes vászoneműek mesés olcsó áron!

SZÖNYEGEK,

juta, spárga, hollandi, kiddormünster, pesztry, volour, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegok, divánterítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalterítők.

szövet és csipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábravalók, ujjasok, télikendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléssárúk.

Harisnyák, kesztyük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

Legújabb

női ruhaszövet

Bársony és selymek,
Mosó velezek
dus választékban raktárra
érkeztek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,
Kistemplombazár.

Szörmekabátokat

garniturákat vásároljon
a Főposta melletti
szücs áruraktárban

Rózsa Lajos

vezetése mellett.